

ՄԻՋՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԳՐԻՆՃԻ-ՄԷՆԵ

(1868)

ՆՈՒՄԵՐՈ 85

1282 ԶԻԼՏԻՃԻ-ՎԱ

ՍԷՆՏԵՐ 10
ԳԵՂԱՐՄԱՆԻՍ

ԶԱՐԴԱՍՊԱ
ՆՈՒՄԵՐ 10

ԻՆՏԵՐՆԱԿԱԼ
ՍԵՐԻԱ 1
ՏԵՄԵՐ 30

ԱՅՈՐՈՒՄ 22 ՆՈՒՄԵՐ

ՏԵՐ	ՎԵՐՈՒՄ	ԵՐԵՎԱՆ
3730	3735	3729

ԹԵԼԵԳՐԱԲ

ԼՆՈՒՄ
ԲԱՆԿ
ՍԵՐԻԱ
Վ. ԲԵՆԻՍ

ԳԱՄՊԻՈ

ԱՄԵՐԻԿԱ 10 ՆՈՒՄԵՐ

ԹԵԼԵԳՐԱԲ ԻՆՏԵՐՆԱԿԱԼ

ՓԵՐՍՈՆԱԿԱՆ

Գ. ՆՈՒՄԵՐ	35
Գ. ՆՈՒՄԵՐ	35 10
ԼՆՈՒՄ	343/8-343/8
Գ. ՆՈՒՄԵՐ	341/2-341/4
1865 ՕՐԱՆՆԵՐ ԲԱՆԿԱՆԵՐ	290
"	287
Գ. ՆՈՒՄԵՐ	69 25
Գ. ՆՈՒՄԵՐ	69 25
ԻՆՏԵՐՆԱԿԱԼ ՓԵՐՍՈՆԱԿԱՆ	48 10
Գ. ՆՈՒՄԵՐ	48 50
ԻՆՏԵՐՆԱԿԱԼ ՓԵՐՍՈՆԱԿԱՆ	65 3/8
ԼՆՈՒՄ	41475

ՍԷՆՏԵՐ, ՍԷՆՏԵՐ ԴԵ ԼՆՈՒՄՆԵՐՆԱ

Չէնտ մահաւան պերու Լորմէնի
Վաթարի միլիթի պէյնիստէ զուհու
լու կէլէն միւսնադատութեամբ, ՍԷՆՏԵՐ
ամը խալը վազըթ սիւքիւթ իտիւպ
նիհայէթ հէր թէրաֆտան թահրիբ
վէ թէլիկ օրուսարապ, պիր շէյ սէջ
լէմէյէ մէճպուր օրուսգտա, բէնտի
պաշտըզա պիր շէյ էաղմայըպ, միւ
նաղանըն կէրէք մէզէպ, վէ կէրէք
տէլիթ վէ կէրէք միլլէթմէ խու
ուսպորընտա, կէլէն մահը շապանըն
ղոյթթինտէ, պայիմագամը սէտու
րէթ վէ մագամը ումաւու խարիճի
յէ տէվլէթիւ իւպէթիւ բաշա
հաղրէթլէրի հուղըլլէրինտէ վագի,
սն աղատան միւրէքքէպ պիր միլլէթ
միւթէպէրանը գամիսիսիսուստա,
միւշարալէյ հաղրէթլէրինիս թէսմէն
պէյան պուրուրուգլարը էքքեար վէ
թէնպիհաթէ մուվաֆադաթ իլլէտիբ:

Պու ճիհէթլէ զաղէթամը տէվ
լէթ, միլլէթ վէ մէզէպ մուվաճէ

հէսինտէ, հաղրէթլէրինտա պուլու
նուպ, պաղը թէլէքքիւրէրէ տախի
նայիլ օրմուշուտու:

Պու վէճէ իլէ հաղրէթլէրինտէ
լուստա պուլուսմամը, իտմիսի տախի
հալա մէյտանա գոյմայա ճէսարէթ ի
տէմէլէն պիր գաշ բիլիին, գանը ա
տալէթ վէ նէֆտանիլէթինի իւղէրի
միլլէ տալէթ իտիւպ, պուլուսար նա
սըլ բի տէտիք, էաղրէթլէրինտէ շէյ իմ
զա իթմէյէ տախի ճէտարէթ իտէմէ
տիլլէրի հալտէ, ութանըպ արլան
մայադիպ, ումա-թի թիլլէ իտմի իլէ
պիր թաղըթմուրգաթմուր Լորմէնի զա
ղէթալէրինի էլէ աղարապ, պիլլէրէ
իթմէ տիլլէրի հաղարաթ վէ պէանամ
լըգ գալլուր: Պիլլէր միմաուպ ճէ
փաղարընը վէրուրէրէն սօղրա, միւ
նաղանըն Պապը Լիլ մարիթէթի ի
լէ թէսլիլէ բէպիլ օրաճաղընը պիլլու
յիմիլլուէն, պիր թաղարէն պէրու փհ
թիարը սիւքիւթ իլլէմիլ իտիք:

Հալ պուք բի, մէզէպ վէ տէվ
լէթէ մուրայիլ հարէթլէրինտէ պուլու
նան պու պիր իլլէ իմըսըլ մուհար
րիլլէր, պիր թէրաֆտան հէր նապը
խէ ճէզապը գալլուրէրընտան ճէ
տարէթ աղապ, վէ տիլլէր թէրաֆտան
քէնտիլլէրինտէ օրան մուհապգապ իիւ
թարաթմըլը հաղմ իտէմէյիպ, պիլլ
լէրին մանէվի մէվիլլէրէ գալլուր էիւ
րիլլուրէր, հաթթա իրիսթիյան
միլլէթլէրի պէյնիստէ պիլլէրի պէտ
նամ իթմէյէ շալըլուրգտան մաաւա
պուստա մուվաֆիպապ օրամայըպ, շիմ
տի տէ ՍԷՆՏԵՐ ՍԷՆՏԵՐ ՆԱՄԱԿԻ
(Օմանըլը զաղէթաւընը էլէ աղապ,
անըն վաթէթաթը իլէ, պէյլէ պիր
նաղիլ փաղըթտա, Իմըմ միլլէթի
ինտիլլուտէ տախի իտմիլլուրի բիլլէթմէ
յէ գալլուրէրընտար տըր:

(Օմանըլը բիթապէթիլլէ պէյլիւք
պիր լէրէ օրան պու զաղէթա ճաղըրա
գալլմ մէզէպիլլու վէ միլլէթիլլուրին
աղարալին պիր զէրէրէն վագրի օլ
մաաղընը, տէլլէթինիս բօլիթիգա
սընա տախի հէյուրա գալլուր աղա
ղմաաղընտան, պու տէֆիլլէրինտէ ապ
լընա ուլուպ, տէլլէթէ վէ միլլէթէ
գալլը պիր թագըմ պահալար էաղ
տըրգտան մաաւա, թանգիմաթը խալ
րիլլէյէ վէ ուսուլու առալէթ զալմու
լու սալթանաթը տէնիլլէյէ մուրայիլ
օրարապ, պիլլէրին, մէզէպ վէ
միլլէթիլլուրին ըրը ու նամուսուսա
նախի տէֆա տէֆա գալլու իթմէյէ
ճէտարէթ իտէր:

Պու հաղրէթ իլ աղըրապ, վէ
պիլլուէն չըգըպ, տէլլէթէ, մէզէպ
պէ վէ միլլէթէ ինթիգալ իտէր:

Պու զաղէթա տահա տիւրի 31
նումէրօսուստապ, Պապը Լիլին
պու տաղիլլէյէտէք "Իլլէթիլլու
լու բաթրիգ հաղրէթլէրի" տէ
յի թանըլըպ իթիպար իթալի
պիր թուհանի թէիսի Լաթանըն
վէ քեաթիլլէրի բիթաղըրընտան միւն
թէիսապը, վէ ումուսի միլլէթին
քէզալիլ թուհանի թէիսի, վէ
ՍԷՆՏԵՐ իլլէթիլլուրին գիլլանըն պիլլին
րիւթալէսինի, վէ տուէլը սալլէրէ
նըշանըրը իլլէ միւշէրէթ օրան, վէ
հալա պէրաթը Լիլ իլլէ մէսնէտ նէլին
պուլուստան պիր գալլը միւհաթէրէ
մէ, "Հիլլէթը միլլէթի խօշնաւ
իթմէմիլ, տէրիւստէ իթալիլ իլլէթ
թի էէրինտէ կէթիլլուրէ վէ հիւքիւ
մէթէ գալլը պիր տէսիլլուտէ պու
լուսմուշ" տէմէյէ ճէտարէթ իտէր:

Վէ պիր աղ աղաղըտա, "Հաղրէթ
էթէնտիլլուրին Լաթաւա Ֆաղը օրա
րապ էյլլէնտէլլի էօղ իսէ, ինթի

խապ հագգընը նիշին (Բաբայա Թերթ
խտէյօր . . . միլլէթին հուգու-
գուհու քէնտի էլինտէ զանն վէ գը-
յաս իլէ , բըլլէ օրարագ (Բաբայա)
վերմէքտէն վէ պէյլէ միլլէթի ալէյ-
հինէ տիւշիւրմէքտէն Թէօվպէ իթ-
սին , և տէմէյէ ճէսարէթ իտէր :

« Միլլէթին սէվմէտիկի վէ իս-
տէմէտիկի ատէւ , միլլէթէ ըէիս օը
մաղա լայրգ տէյիլ տիր » ալէյէրէք ,
Բաբանըն վէ Տէվլէթին պէրաթլա-
րընը չիւրիւթիւպ , մէմալիքի (Ս-
մանիլէտէ պիր ճիւմհուրիլէթ մէս-
տէսի նէշը իթմէյէ ճէսարէթ իտէր :

Օլաթըմըղա տախի կէլինճէ , զա-
ղէթամըղը Սէճմալը կապլիս Թէսմի-
յէ իտէր :

Հիւթը մէմէքէթէ պիլի խային
կէօսթէրի , վէ նիհայէթ պիլլէրէ
մաթպուլաթլա ինտէլլէմ , կապլիս ,
վէ Գիւլէթը տէմէյէ ճէսարէթ իտէր :

Իշթէ պէյլէ 1868 սէնէսի , Շէվ-
քէթլա , գուարէթլա Սուլթան
Լպտիւլաղիլ էֆէնտիմիդին հէնկ
եամը սալթանաթլարընտա , Թանդի-
մաթը խայրիլէ վէ 1856 խաթթը
Հիւմայուհու մալաճէհէսինտէ ,

1. Հալա պա պէրաթը Լաի մէս-
նէտ նէշին օլան , վէ պիր միլլէթին
բուհանի բաթրիկի պուլունան պիր
զաթը միւհլէրէմէ հիւքիւմէթ վէ
միլլէթ մուվաճէհէսինտէ տէսիսէ-
քէար , բաշի , վէ պուշլարա էմալ
սայըր լաղապլար վէրիլէպիլիյօր :

2. Պրագալըմ սըֆաթը սայըրէմի-
զի , Տէվլէթ ինտինտէ պիր միլլէթ
միւթէպէրանընտան պուլունտուլու-
մուղ հալտէ պիլլէ տէ , խային , հա-
պիս , վէ միւղէվիլի տէնէպիլիյօր ,
պիրինճիսի Թէքմիլ պիր միլլէթէ վէ
մէզհէպէ վէ իքինճիսի զաթըմըղա
ճանէվի պիր մէվթ տէմէք օլտու-
ղունտան , պու գատար պէսնամըղ-
լա եաշամագտան իսէ էօլմէք ինտի-
միլտէ պին գաթ միւրաճաւ տըր :

Իմտի միլլէթիմիդին , մէզհէպի-
միդին , բուհանի բէխիմիդին վէ նի-
հայէթ քէնտիմիդին նամուսու , եէ-
րինէ կէլինճէյէտէք , պիլլէր պու-
կիւնտէն զաղէթամըղը Թաթիլ ի-
տիւպ , ատալէթը սէնիլէնին հիւք-
միւնէ մունթաղըր օլաճաղըր :

Տէվլէթը Լալիէնին պէրաթընա ,
վէ ըէիսի մէզհէպիմիդին բուհանի
էմիլլէրինէ բայէթ իթմէմիլ պիլլէ գա-
պահաթ իսէ , պուլունան հասըր օլան
զարար վէ զիանտան պիլլէմէսուլուղ ,
եօգ , տէվլէթէ վէ մէզհէպէ իթաաթ

Իթմէմիլ իշիւն , գապահաթ ինտէլ
ալէմ պիլլէ հապիս , միւղէվիլի վէ զա-
ղէթամըղը Սէճմալը հապալիս Թէս-
միլլէ իտէնտէ իսէ , նամուսու մուղլա
պէրապէր զարար վէ զիանտըրը տա-
անաէն տալա իթմէյէ հագգըմըղ օ-
լաճաղ տըր :

Իշիւսի բուհանի Բաթրիք հաղրէթ-
լէրի , բուհասու վէ միւթէպէրանը
միլլէթ , իշթէ պէն տէվլէթիմ , մէզ-
հէպիս վէ միլլէթիմ ուղըրուհա քէնտի-
մի ֆէտա իթաիմ , սիլնէ եաբաճաք-
սընըղ , Ինտէլ ալէմ , վէ խուսուսի
իլէ բէաֆֆէի (Սմանըր վէ Խրիս-
թիան միլլէթլէրի պէյնիստէ պու-
րէղալէթի պու հաղարէթի պու
պէտնամըղը գապուլ իտէճէք մի սի-
նիլ , եօգսա ատալէթը սէնիլէյէ սիլտէ
միւրաճաաթ իտէճէքմիսինիլ : Լա-
մուս վէ շէրէֆիսիլ , իշթէ արթըր ,
հարաքէթիսիլլէ տըղգաթ իթմէքտէ
սիր : (1)

(1) Ելէյիմիլլէ պու տէրէճէ հագարէթ վէ
պէսնամըղը գըյամ իսէն կէրէք օպըր գաղէթալէր
վէ կէրէք խուսուսի իլէ Սէճմալը Սէարիֆի Հա-
սուն էֆէնտիլի վաղթը իլէ պիր վէսիլտէ զէմճ իթ-
սիլիմիլլէ պիլլէ պիր ճիւմհուրիլէ ատա խալապ , պէլլէրիմ
պին քէրէք էիւղիւմիւղէ վաթմուշար վէ պիլլէ օլան
հէր գատարընտա կէոյա պուլունան իլէ իթպիլիլի
զիմմէթէ գապըմըղլար արը : Գու աշմագլար պիլ-
մէպէր քի , հէրքէս տէ վէ խուսուսի իլէ պէյլէք
վէ քիւլէք մէսնէտուրանտա տայիմա իլի սըֆաթ
պուլունաւ բանի սըֆաթը ըէսմիլլէ , վէ սըֆաթը
մախաւան տիր : Սըֆաթը մախաւան պիր մէսնէս-
տարն աիլաղը տէմէք տիր : Հիւքմաթարն տա-
իի տարաղընտա պիր շէյ տէնէ պիլլիլ , լաքին օը-
ֆաթը ըէսմիլլէպիլլէ գաաթ իթմէք , ճիւմհուրիլլէ
վինաէն տիր : Պիլլ Հասուն էֆէնտիլին աիլաղը-
նա տայիլ վաթթիլ իլէ պիր իլի շէյ տաիի տէմիլ-
սէքտէ , սըֆաթը ըէսմիլլէպիլլէ տայիլ պիր շէյ տէ-
միլ միլլէ , խալաթ էթմիլլէր , վէ շա սան վաթթ-
լարտա Հասուն էֆէնտիլի հագգընտա եաղըրըլարը-
մըղ միւշարալէհին աիլաղընտա տայիլ մի տիր , մէս-
նէտին վէ սըֆաթընա տայիլ մի տիր պուլունա պիր
էիլ Թէճէսաիւս իթսիլլէր : Իւշ սէնէ տգտէմ եաղ-
տըղլարըլլէ սէվապ իսէ , օ վաթթ Նիշին պիրիսի
պիր աթիլլիմ տէմէտի պիլլէ , եօգ խաթա իսէ ,
պիլլէ խապիս վէ միւղէվիլի տէյէրէք , խաթայա
սապիթ գատէմ օլմամըղա ճէպը իթմէք նէ մէպէք
տիր : պուլունա պիլլէ կէօթլէրսինիլ :

Իշմիլ զաղէթալէրտէ վէ Թաթվիմտէ տալիլ
պէօլլէ շէյլէր պուլունտուղաճաաթ , եանի պիր ա-
տամ հագգընտա ղէտն վէ զէմմիլտէ տէ միւնալլէ-
պէթ իւղլէ օլտուղունտան , Սէճմալը Սէարիֆին
օլտա հապիս վէ միւղէվիլի տէմէյէ ճէսարէթի վաթ-
թը կէօթլիլլէ , եօղ իսէ պիր տէվլէթ Թէպտուր վէ
պէնտէսինէ ալէնէն խապիս վէ միւղէվիլի տէմէյի
նէրէտէն ալըր , պազալըմ :

ԻԼԱՆ

Լաթիքի Շահանէ իշիւն լիւզու մի
օլան հաթապ վէ քէօմիւրիւն իթա-
սընա Թալիպ օլանլարըն իշպու շէհըր

նիսան բուլինին օն պիրինճի վէնիշ
շէմիլի հիւնիւ միւնագատաթը իճրա
օլունաճաղընտան իթալիսա բաղիպ օ-
լանլարըն եէվիլի մէզպուրտէ տաաթ
ալթը տա Տարը Շուրայը ապէրիլի
կէլմէլէրի լաղըմ կէլիլ :

6 նիսան 1868

Պապը սէրապէրի :

Պէյլէք տէրէ ճատտէսինտէ 89
Նումէրօ իլէ մուրապգամ իքի խանէ
վէ իքի աիւքէան 812 զիրա արտա իւ-
զէրինտէ օլարագ վէ պիր էիւղիւ
ճատտէտէ վէ պիր էիւղիւ տէ տէնիլ
վէ օլարագ , սաթըրլէր արը :
Օխտէ մալիւմաթ խաթէյէնլէր
Պալաթատա Սիւսիւ ի . Վաթթըր
միւրաճաաթ իսէ պիլլիլլէր : 14

ՆՈՐ ԲԵՐԱՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՅԱԼԵՐԻՆ ԼԵԶՈՒԻ

(Ո)ԼԵՎԵՐՖԻ ԴԻՐԻՆԵ

ՓՈՍԵՆՍ Ի ՀԱՅ

ԹՈՎԱՐԱԹԻՐԵՆ

ՏԵՂԵՐԻՆԻՆ ԲԻՐԻՃԻՆ

Իշպու քէրաիանութիւն իիթամ
օլմուշ օլարագ , հէր քիթապըրըրտա
վէ մախաւան Վիլլանճըրտա
Վիլլէքէան պաամաիանէսինտէ սա-
թըրլմագտա տըր : Վիլ պիրպուշմէգ
պէյաղ մէճիսիլլէ եախտա 33 զուրուշ :

ՊԻՐ ՍԻՖԻԼՈՂԱՆԻ

ՄԻԻԵԼԻՖԻ

ՅՈՎԱԵՓ ՄԱՐՈՒՇ

ԱՍԻԹԱՆԻ

ՅՈՎԱՆՆԵՍ ՄԻԻԵԼԻՖԻՆ ԹԱՊԱՆԵՍԻՆ

1868

Սէղբիւր քիթապ , Լըմէնի քի-
թապըրըրն ճիւմէսինտէ վէ քէզա-
լիք իթիթանէտէ Վէօթրիւ պաշընտա
Ն° 7-8 վէ Պէյօղլունտա Տօղրու
Եօլտա Ն° 67 էճաճը Սինէօր Վիլլէն
յօ Օաննիլին տիր քէանլարընտա
պիր պէյաղ էիլմիլլէր զուրուշմէգ
Սէճիսիլլէ սաթըրլմագտա տըր :

ՄԻԻԵԼԻՖԻ ՂԱԶԵԹԱ

ՅՈՎԱԵՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ՂԱԶԵԹԱՅ ԵՐՄԵՆԻ ԳԻԼԻՍԵՍԻ ՍՕՅՈՐԸ Ն°

Յ . ՄԻԻԵԼԻՖԻՆ ԹԱՊԱՆԵՍԻՆ